

EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Z ZAKRESU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH

PRZYKŁADOWE ZADANIA EGZAMINACYJNE WRAZ Z ROZWIĄZANIAM I

Pierwsza grupa wiadomości, którymi należy wykazać się podczas egzaminu, dotyczy postaw przedsiębiorczości, mocnych i słabych stron własnej osobowości, samoakceptacji, asertywności, kreatywności, odpowiedzialności, motywów aktywności zawodowej i gospodarczej człowieka, rodzajów potrzeb, ograniczoności zasobów i konieczności dokonywania wyboru, kosztu alternatywnego, zdolności do wyznaczania sobie celów i zadań.

Zadanie 1. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując rodzaje potrzeb występujące w klasyfikacji potrzeb A.H. Maslowa.

Dla ułatwienia w tabeli podano przykłady potrzeb występujące w poszczególnych piętrach tej klasyfikacji.

Lp.	Rodzaje potrzeb	Przykłady potrzeb
1.	Potrzeby samorealizacji	1. potrzeba rozwoju intelektualnego 2. potrzeba tworzenia artystycznego 3. potrzeba wyrażania własnej osoby
2.		1. potrzeba samoakceptacji 2. potrzeba dominacji nad innymi 3. potrzeba odczuwania prestiżu
3.		1. potrzeba posiadania rodziny 2. potrzeba miłości, przyjaźni 3. potrzeba kontaktu z innymi ludźmi
4.		1. potrzeba życia w kraju bez wojen 2. potrzeba istnienia opieki lekarskiej 3. potrzeba posiadania pracy
5.		1. potrzeba zaspokojenia głodu 2. potrzeba odpoczynku 3. potrzeba oddychania

Prawidłowe odpowiedzi:

1. *Potrzeby samorealizacji*; 2. *Potrzeby uznania (lub szacunku)*; 3. *Potrzeby przynależności do grupy (lub potrzeby społeczne, lub potrzeby afiliacji)*; 4. *Potrzeby bezpieczeństwa* 5. *Potrzeby fizjologiczne.*

Klasyfikacja potrzeb A. H. Maslowa (tzw. piramida potrzeb) jest jedną z częściej stosowanych typologii. Zadanie może być też tak skonstruowane, że do określonego rodzaju potrzeb należy podać przykład. Tego typu zadania nie stwarzają zdającym większych problemów, chociaż nazewnictwo rodzajów potrzeb często „umyka” z pamięci.

Zadanie 2. (1 pkt)

Wskaż grupę cech najbardziej przydatnych przedsiębiorcy w podejmowaniu działalności gospodarczej.

- A. Samodzielność, pomysłowość, odpowiedzialność.
- B. Beztroska, otwartość, tolerancja.
- C. Łagodność, powściągliwość, wrażliwość.
- D. Pojedynawczość, refleksyjność, ostrożność.

Prawidłowa odpowiedź: A.

- W zadaniach sprawdzających pierwszą grupę wiadomości możesz być także proszony np. o wskazanie mocnych i słabych stron osoby na podstawie tekstu źródłowego, podanie definicji asertywności czy kosztu alternatywnego, itp.

Druga grupa wiadomości, którymi należy wykazać się na egzaminie, dotyczy systemów ekonomicznych i transformacji systemowej w Polsce, funkcjonowania rynku i gospodarki rynkowej, zależności między zyskiem a ryzykiem. Powinniśmy zatem znać cechy systemów ekonomicznych, istotę transformacji ustrojowej, pojęcia takie jak: popyt, podaż, rynek, cena, krzywa popytu i podaży, prawo popytu i prawo podaży.

Zadanie 3. (2 pkt)

Wymień dwie najistotniejsze cechy gospodarki centralnie planowanej oraz dwie cechy gospodarki rynkowej.

Gospodarka centralnie planowana

1.
2.

Gospodarka rynkowa

1.
2.

Przykłady prawidłowych odpowiedzi:

Gospodarka centralnie planowana

1. *Dominacja państwowej własności środków produkcji.*
2. *Nakazowo-rozdzielczy charakter gospodarki.*

Gospodarka rynkowa

1. *Narzędziem regulującym sytuację gospodarczą jest rynek i prawa nim rządzące.*
2. *Dominacja prywatnej własności środków produkcji.*

Cech ww. gospodarek jest oczywiście więcej, jednak liczone są dwie wymienione jako pierwsze.

- W zadaniach otwartych, w których trzeba podać konkretną liczbę odpowiedzi, należy zastanowić się, w jakiej kolejności je wymienimy, bowiem zasada opisana wyżej dotyczy wszystkich otwartych zadań testu.

W ramach wiadomości dotyczących gospodarstwa domowego ekstern przystępujący do egzaminu powinien znać różne dochody i wydatki gospodarstw domowych, wiedzieć, jakie znaczenie mają oszczędności, jak i gdzie można je inwestować. Powinien umieć wymienić przyczyny podejmowania określonych decyzji przez konsumenta oraz znać prawa konsumenta. Musi też wiedzieć, jakie instytucje ochraniają prawa konsumenta. Kolejne wiadomości, jakimi powinien okazać się przystępujący do egzaminu dotyczą ubezpieczeń – systemu ubezpieczeń (np. cechy poszczególnych filarów) i rodzajów ubezpieczeń (różne podziały: osobowe, majątkowe, społeczne lub obowiązkowe i dobrowolne).

Zadanie 4. (3 pkt)

Pogrupuj wymienione poniżej rodzaje ubezpieczeń, wpisując w odpowiednią rubrykę w tabeli literę, którą oznaczony jest rodzaj ubezpieczenia.

- A. Rentowe.
- B. Wypadkowe.
- C. Od następstw nieszczęśliwych wypadków.
- D. Od odpowiedzialności cywilnej.
- E. Chorobowe.
- F. Na życie.
- G. Emerytalne.
- H. Majątku.

UBEZPIECZENIA		
Osobowe	Majątkowe	Spółeczne

Prawidłowe odpowiedzi:

Osobowe – C, F

Majątkowe – D, H

Spółeczne – A, B, E, G

Najwięcej problemów słuchacze mają zazwyczaj z przykładami ubezpieczeń osobowych i majątkowych. Dobrze jest znać stawki ubezpieczeń społecznych i ich podział między pracownika i pracodawcę.

Ważny dział wiadomości dotyczy funkcjonowania giełdy papierów wartościowych. W jego ramach mieszczą się pojęcia dotyczące poszczególnych papierów wartościowych – akcji, obligacji, a także pojęcia hossy i bessy, maklera, rynku pierwotnego i wtórnego, indeksów giełdowych.

Zadanie 5. (3 pkt)

Wyjaśnij znaczenie poniższych skrótów najważniejszych indeksów Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

1. WIG
2. WIG-20
3. TECHWIG

Prawidłowe odpowiedzi:

1. WIG – *Warszawski Indeks Giełdowy*
2. WIG-20 – *Warszawski Indeks Giełdowy Dwudziestu Największych Spółek*
3. TECHWIG – *Warszawski Indeks Giełdowy Innowacyjnych Technologii*

Należy pamiętać o aktualizacji wiedzy. Od niedawna funkcjonują nowe indeksy, np. mWIG40 oraz sWIG80 (zachęcamy do poszukiwań – np. na stronie GPW www.gpw.pl)

Sporo kłopotów przysparzają zdającym różne formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, ich cechy oraz różne klasyfikacje (np. wielkość: małe, średnie, duże; rodzaj spółek: osobowe, kapitałowe; status prawny: z osobowością prawną, bez osobowości prawnej, itd.). **Wiedza związana z przedsiębiorstwami** to także pojęcia dotyczące majątku przedsiębiorstwa, rodzajów funduszy, kosztów i przychodów, zasad rozliczeń finansowych, bilansu (aktywów i pasywów), rachunku zysków i strat, form pozyskiwania kapitału i jego inwestowania.

Zadanie 6. (1 pkt)

W większości państw na sytuację gospodarczą większy wpływ mają małe i średnie przedsiębiorstwa, niż wielkie zatrudniające tysiące pracowników.

Wymień dwie zalety małych przedsiębiorstw.

1.
2.

Przykłady odpowiedzi:

1. *Małe przedsiębiorstwa są elastyczne, szybciej dostosowują się do wymagań rynku, np. zmieniając asortyment, cenę.*
2. *Są bardziej skłonne do ponoszenia ryzyka.*
3. *Szybciej poddają się reorganizacji.*
4. *Rozwój małych firm wymaga mniejszego kapitału.*

Zadanie 7. (1 pkt)

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Minimalny kapitał zakładowy spółki akcyjnej wynosi

- A. 50 tys. zł.
- B. 100 tys. zł.
- C. 250 tys. zł.
- D. 500 tys. zł.

Prawidłowa odpowiedź: B.

Uwaga: Zmiana minimalnych kapitałów założycielskich nastąpiła na początku 2009 roku (wcześniej prawidłową odpowiedzią było D.). Właśnie ze względu na częste zmiany w polskim prawie, tak ważna jest aktualizacja wiedzy.

Wiadomości z zakresu organizacji pracy większość osób dorosłych zna z autopsji. Dotyczą one: zasad pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej i prowadzenia negocjacji, kierowania zespołem i podejmowania decyzji, etyki.

Zadanie 8. (2 pkt)

Oceń, które zachowania pracodawców są etyczne, a które nieetyczne. Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli.

	Zachowania etyczne	Zachowania nieetyczne
Przedsiębiorca oferuje swoim klientom towary wysokiej jakości.		
Sprzedawca nie informuje swoich klientów o brakach towarów pozagatunkowych.		
Bank umieszcza w umowie w czytelny sposób dokładne warunki pozyskania kredytu.		
Firma podaje w reklamie niepotwierdzone informacje.		

Prawidłowe odpowiedzi:

Zachowania etyczne – 1 i 3

Zachowania nieetyczne – 2 i 4.

Zadanie 9. (1pkt)

Wymień dwie najważniejsze zasady prowadzenia negocjacji.

1.
2.

Przykłady odpowiedzi (wystarczą dwie):

1. *Dostosowanie swojego zachowania i stylu prowadzenia negocjacji do danej sytuacji i rozwoju biegu danych negocjacji.*
2. *Podtrzymywanie korzystnej atmosfery negocjacji poprzez budowanie porozumienia z partnerem negocjacyjnym, stosując np. zasadę kompromisu.*
3. *Uważne słuchanie partnerów negocjacyjnych i odpowiedni dobór argumentów.*
4. *Dobre przygotowanie merytoryczne do negocjacji i precyzja wypowiedzi w czasie negocjacji.*

Ósma grupa wiadomości **dotyczy planowania procedury podjęcia działalności gospodarczej – biznesplanu**. Tu trzeba znać pojęcie i elementy biznesplanu, analizy SWOT, rodzaje działań marketingowych, strategii działania firm, szans i zagrożeń rynkowych.

Zadanie 10. (2 pkt)

Plan finansowy to ważny element biznesplanu.

Podaj przykłady trzech rodzajów wydatków, jakie musi wziąć pod uwagę przyszły przedsiębiorca (np. na działalność handlowo-produkcyjną) planując swój biznes.

1.
2.
3.

Przykłady odpowiedzi:

- 1) *Zakup towarów, surowców.*
- 2) *Opłaty: czynsz, energia, telefon.*
- 3) *Wydatki na reklamę.*
- 4) *Zakup wyposażenia.*
- 5) *Usługi transportowe.*

Dalsza część materiału, którą ekstern musi opanować, dotyczy **zachowań na rynku pracy**. W pierwszej kolejności – pojęć rynku pracy i bezrobocia, ale również – metod aktywnego poszukiwania pracy, zasad pisania CV, listu motywacyjnego, instytucji wspomagających aktywne poszukiwanie pracy, nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, podstawowych praw i obowiązków pracownika i pracodawcy. Ważną kwestią jest mobbing w miejscu pracy i sposoby przeciwdziałania temu zjawisku.

Zadanie 11. (2 pkt)

Wymień trzy skutki społeczne lub gospodarcze spowodowane bezrobociem.

1.
2.
3.

Przykłady odpowiedzi:

- 1) *Pogorszenie warunków życia bezrobotnego i jego rodziny.*
- 2) *Frustracje i patologie.*
- 3) *Zmniejszenie PKB.*
- 4) *Zwiększenie transferów z budżetu (na np. zasiłki).*

Każda logiczna prawidłowa wypowiedź może być uznana za poprawną.

Zadanie 12. (1 pkt)

Podaj dwie metody poszukiwania pracy, które zalicza się do grupy metod aktywnych.

1.
2.

Przykłady odpowiedzi:

- 1) *Szkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych.*
- 2) *Korzystanie z poradnictwa zawodowego.*
- 3) *Samodzielne poszukiwanie pracy za pomocą Internetu, prasy oraz przy pomocy znajomych.*
- 4) *Uczestnictwo w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe.*

Wiadomości z zakresu **makroekonomii** dotyczą obiegu okrężnego w gospodarce, roli państwa w gospodarce rynkowej, wzrostu gospodarczego i jego mierników. W ich opanowaniu na pewno pomoże lektura „Kompedium wiedzy o gospodarce”, czy jakiegokolwiek podręcznika z podstaw ekonomii. Trzeba także znać takie zagadnienia makroekonomiczne, jak: pieniądź i banki – bank centralny (funkcje BC), banki komercyjne, bankowe i pozabankowe usługi finansowe; inflacja (pojęcie, rodzaje, przyczyny). Z zakresu polityki budżetowej powinno zwrócić się uwagę na budżet państwa (dochody, wydatki, deficyt budżetowy i sposoby jego finansowania), budżety jednostek samorządu terytorialnego. Wiadomości, z którymi powinien zapoznać się przystępujący do egzaminu, kończą informacje związane z polityką zagraniczną Polski: współpracy gospodarczej z zagranicą, integracji z Unią Europejską, globalizacją gospodarki i jej konsekwencjami dla Polski.

Zadanie 13. (1 pkt)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Stopa inflacji określa tempo wzrostu

- A. cen.
- B. płac.
- C. gospodarki.
- D. oprocentowania wkładów.

Prawidłowa odpowiedź: A.

Przykład 14. (1 pkt)

W wyniku spadku wartości złotówki w stosunku do EURO zyskał obywatel Polski –

- A. turysta podróżujący po krajach UE.
- B. importer sprowadzający towary z Niemiec i sprzedający je w kraju.
- C. producent eksportujący swoje towary do Włoch.
- D. producent przetworów z owoców kupowanych w Hiszpanii.

Prawidłowa odpowiedź: C.

Oprócz wykazania się wiedzą, zdający egzamin muszą zaprezentować swoje **umiejętności**. M.in. należy wykazać się umiejętnością wnioskowania, obliczania, analizowania czy stosowania wiedzy do rozwiązywania różnych problemów.

Wykaz umiejętności wskazanych w standardach wymagań egzaminacyjnych zaczyna się od rozróżniania i poprawnego stosowania podstawowych pojęć i terminów z zakresu mikro- i makroekonomii, praw pracy, prawa podatkowego, prowadzenia działalności gospodarczej, wykorzystania terminologii ekonomicznej do opisu przyczyn, przebiegu i skutków zdarzeń, zjawisk i procesów występujących w gospodarce rynkowej.

Zadanie 15. (3 pkt)

- 1) Na którym z niżej wymienionych rynków funkcjonuje tylko jeden producent? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

oligopol

monopol

- 2) Opisz, w jakiej sytuacji na rynku występuje nadwyżka popytu nad podażą.

.....

- 3) Uzasadnij, dlaczego konkurencja rynkowa jest korzystna dla konsumentów.

.....

Prawidłowe odpowiedzi:

- 1) *monopol*
- 2) *Nadwyżka popytu nad podażą występuje wtedy, gdy jest większe zapotrzebowanie na towary niż ich produkcja, tzn. występują na rynku braki towarowe; konsumenci nie mogą kupić potrzebnych towarów.*
- 3) *Dzięki konkurencji przedsiębiorstwa „walczą” o klientów poprzez obniżanie cen towarów, podnoszenie jakości sprzedawanych produktów.*

Zadanie 16. (1 pkt)

- a) Podanym przyczynom bezrobocia przyporządkuj rodzaj bezrobocia, wpisując do tabeli odpowiednie litery.

Rodzaje bezrobocia:

A. strukturalne

B. sezonowe

C. cykliczne (koniunkturalne)

Przyczyny bezrobocia	Rodzaj bezrobocia
Postęp techniczny, automatyzacja zastępuje pracę wielu ludzi w przedsiębiorstwie.	
W wyniku kryzysu w gospodarce pracę straciło wiele osób.	
W zimie osoby pracujące w ogrodnictwie straciły pracę.	

b) Pracownik utracił pracę w wyniku zmian strukturalnych w gospodarce. Podaj dwa przykłady działań, jakie powinien podjąć, aby wzrosły jego szanse na ponowne zatrudnienie na krajowym rynku pracy.

1.
2.

Prawidłowe odpowiedzi:

a) A, C, B.

b) Przykłady działań:

1. *Kształcenie w szkołach dla dorosłych lub na kursach w celu przekwalifikowania się (lub podnoszenia poziomu swoich kwalifikacji).*
2. *Skorzystanie z programów dla bezrobotnych w celu uzyskania nowych kwalifikacji zawodowych.*
3. *Poszukiwania przez Internet, w prasie, przez znajomych, pracy w innym regionie.*

Umiejętność **analizowania tekstu** (czytanie ze zrozumieniem) sprawdzana jest często, np. poprzez zadania podobne do poniższego.

Zadanie 17. (1 pkt)

Wykonaj polecenie, wykorzystując załączony tekst.

Zgodnie z Art. 151 § 1 *Kodeksu pracy* za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości:

- 1) 100% wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających:
 - a) w nocy
 - b) w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy
 - c) w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy
- 2) 50% wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt. 1.

Ile powinien zapłacić pracodawca pracownikowi za nadgodziny, jeżeli pracownik oprócz obowiązkowego czasu pracy (pracuje od poniedziałku do piątku i otrzymuje stawkę 12 zł za godzinę) w styczniu przepracował dodatkowo w niedzielę cztery godziny (od 14⁰⁰ do 18⁰⁰)?

- A. 56 zł
- B. 84 zł
- C. 96 zł
- D. 114 zł

Prawidłowa odpowiedź: C.

Sposób rozwiązania:

$$4 \text{ godziny} \times (12 \text{ zł} + 12 \text{ zł}) = 96 \text{ zł}$$

liczba przepracowanych godzin x stawka 24 zł (płaca normalna + 100% wynagrodzenia za pracę w święto)

Umiejętności **odczytywania informacji ekonomicznych z różnych źródeł**: roczników statystycznych, czasopism, literatury popularnonaukowej i innych oraz **analizowanie i przetwarzanie informacji ekonomicznych**, przedstawionych w formie wykresów, schematów, tabel, badane są często zadaniami sprawdzającymi analizę oraz interpretację podstawowych wskaźników mikro- i makroekonomicznych związanych z funkcjonowaniem gospodarki rynkowej, np.:

Zadanie 18. (1 pkt)

Tabela przedstawia Produkt Krajowy Brutto (w cenach bieżących) w wybranych krajach na 1 mieszkańca w dolarach USA. Uzupełnij zdania zamieszczone pod tabelą.

Rok	Australia	Austria	Belgia	Grecja	Irlandia	Polska
2004	32 409	32 520	31 323	21 596	36 341	12 409

Źródło: Mały rocznik statystyczny Polski 2006

- 1) W Grecji PKB/1 mieszkańca był wyższy niż w
- 2) W Austrii PKB/1 mieszkańca był niższy niż

Prawidłowe odpowiedzi:

- 1) W Grecji PKB/1 mieszkańca był wyższy niż **w Polsce** ($21\,596 > 12\,409$)
- 2) W Austrii PKB/1 mieszkańca był niższy niż **w Irlandii** ($32\,409 < 36\,341$)

Zadanie 19. (3 pkt)

W tabeli przedstawiono wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce.

Miesiąc, rok	Przyrost PKB (roczny)	Stopa bezrobocia (%)	Stopa inflacji rocznej (%)
12.2006	106,6	14,9	1,4
09.2006	106,3	15,2	1,6
06.2006	106,0	16,0	0,8
03.2006	105,5	17,8	0,4
12.2005	104,4	17,6	0,7

a) Podaj, o ile punktów procentowych wzrosła stopa inflacji w grudniu 2006 roku w stosunku do marca 2006 roku.

.....

b) Sformułuj zależność między przyrostem PKB a zmianą stopy bezrobocia.

.....

.....

.....

c) Podaj, jakiej informacji o rozwoju gospodarczym Polski dostarcza wielkość przyrostu PKB w podanym okresie.

.....

.....

.....

Prawidłowe odpowiedzi:

a) **Stopa inflacji wzrosła o 1 punkt procentowy** ($1,4 - 0,4 = 1,0$)

b) **Wraz ze wzrostem PKB (przyrost ze 104,4 do 106,6) stopa bezrobocia maleje** (z 17,6% do 14,9%).

c) **Wielkość przyrostu PKB świadczy o wzroście gospodarczym.**

Wystarczy podać informacje zapisane pogrubioną czcionką.

Zdający powinien wykazać się **umiejętnościami selekcjonowania, porównywania, analizowania, interpretowania informacji zawartych w ofertach** banków, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, firm ubezpieczeniowych, pracodawców oraz sprzedawców towarów i usług. Zadania sprawdzające wymienione umiejętności mogą być sformułowane w taki sposób, aby jednocześnie sprawdzały stosowanie wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomii do rozwiązywania problemów związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego (np. planowanie budżetu gospodarstwa domowego, obliczanie raty kredytu, odsetek z lokaty bankowej, opłacalności różnych form inwestycji).

Zadanie 20. (2 pkt)

Pan Paweł posiada 20 tys. zł i chce te pieniądze zdeponować na 10 miesięcy na lokacie bankowej przy stopie procentowej wynoszącej 14,4% w stosunku rocznym. Lokata na 10 miesięcy nie daje możliwości kapitalizacji odsetek.

Oblicz zysk Pana Pawła osiągnięty z tej lokaty po 10 miesiącach, pamiętając o uwzględnieniu podatku od zysków kapitałowych w wysokości 19% („podatek Belki”).

.....

.....

.....

.....

.....

Zysk Pana Pawła wyniesie

Przykładowe rozwiązania:

I sposób

Możemy skorzystać ze wzoru na obliczanie odsetek prostych:

$$O = \frac{K \times t \times p}{12 \times 100}$$

K – kapitał t – czas (w miesiącach) p – oprocentowanie w %

$$O = \frac{20000 \times 10 \times 14,4}{12 \times 100} = 2400$$

Odliczenie podatku:

$$2400 - 19\% \times 2400 = 1944 \text{ zł.}$$

Odp. Zysk Pana Pawła wyniesie 1944 zł.

II sposób:

Obliczenie oprocentowania lokaty w ciągu 10 miesięcy

$$14,4\% \times (10/12) = 12\%$$

Obliczenie zysku z lokaty

$$20000 \times 12\% = 2400$$

Dalej – jak w I.

Zadanie 21. (1 pkt)

Państwo Kowalscy postanowili zakupić telewizor LCD na raty. Wybrany przez nich model telewizora był dostępny w czterech sklepach. W każdym z tych sklepów mogli przeczytać reklamę „Raty 0%”. Oferty poszczególnych sprzedawców różniły się ceną i wysokością prowizji pobieranej przez bank udzielający kredytu.

Zaznacz najkorzystniejszą ofertę dla państwa Kowalskich.

Oferta	Cena telewizora w zł	Prowizja pobierana przez bank w %
A.	6000	5
B.	6050	4
C.	6100	3
D.	6150	2

Prawidłowa odpowiedź: D.

Obliczenie prowizji umożliwiające wybór oferty:

$$6000 \text{ zł} \times 5\% = 300 \text{ zł}$$

$$6050 \text{ zł} \times 4\% = 242 \text{ zł}$$

$$6100 \text{ zł} \times 3\% = 183 \text{ zł}$$

$$6150 \text{ zł} \times 2\% = 123 \text{ zł} \Rightarrow \text{(najmniejsza prowizja)}$$

Zadanie 22. (2 pkt)

W tabeli scharakteryzowano dwa gospodarstwa domowe.

Po analizie danych zawartych w tabeli, odpowiedz na pytania znajdujące się pod nią.

Cechy gospodarstwa domowego	Gospodarstwo domowe państwa Malinowskich	Gospodarstwo domowe państwa Lipowskich
Liczba osób	4	2
Dochody netto w listopadzie	2500 zł	4000 zł
Wydatki w listopadzie ogółem	2000 zł	3500 zł
Wydatki na artykuły żywnościowe w listopadzie	1600 zł	1600 zł

1) W którym gospodarstwie domowym więcej zaoszczędzono?

.....

2) W którym gospodarstwie domowym udział wydatków na artykuły żywnościowe w ogóle wydatków był wyższy?

.....

Prawidłowe odpowiedzi:

1) *Zaoszczędzono tyle samo – 500 zł*

(p. Malinowscy 2500 – 2000 = 500 zł; p. Lipowscy 4000 – 3500 = 500 zł)

2) *Udział wydatków na artykuły żywnościowe w ogóle wydatków był wyższy w gospodarstwie państwa Malinowskich,*

ponieważ $[(1600/2000)*100\% = 80\%] > [(1600/3500)*100\% = 45,71\%]$

Pamiętaj – w tego typu zadaniach uzasadnień nie trzeba podawać.

Nabywanie umiejętności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, obliczeniem i analizą wyniku finansowego, rozróżniania elementów biznesplanu i opracowywania go w uproszczonej formie stwarza zdającym dość dużo problemów.

Zadanie 23. (2 pkt)

Oblicz wynik finansowy **brutto i netto** przedsiębiorstwa „As” i przedsiębiorstwa „Pik” we wrześniu, wykorzystując informacje zawarte w tabeli. Uzupełnij tabelę obliczonymi wielkościami oraz zdania pod tabelą.

Wyszczególnienie	„As”	„Pik”
Przychody	840 000 zł	250 000 zł
Koszty uzyskania przychodów	850 000 zł	50 000 zł
Zysk/strata brutto		
Podatek dochodowy 19%		
Zysk/strata netto		

- 1) Przedsiębiorstwo „As” poniosło / osiągnęło zysk netto/stratę (niepotrzebne skreśl) w wysokości
- 2) Przedsiębiorstwo „Pik” poniosło / osiągnęło zysk netto/stratę (niepotrzebne skreśl) w wysokości

Rozwiązanie:

Zysk/strata brutto = przychody – koszty uzyskania przychodów

„As” Strata brutto = 840 000 – 850 000 = - 10 000 zł

„Pik” Zysk brutto = 250 000 – 50 000 = 200 000 zł

Podatek dochodowy = 19% * zysk brutto (19% * 200 000 = 38 000 zł)

Zysk netto = zysk brutto – podatek dochodowy (200 000 – 38 000 = 162 000 zł)

Wyszczególnienie	„As”	„Pik”
Przychody	840 000 zł	250 000 zł
Koszty uzyskania przychodów	850 000 zł	50 000 zł
Zysk/strata brutto	-10 000 zł	200 000 zł
Podatek dochodowy 19%	-	38000 zł
Zysk/strata netto	-	162 000 zł

- 1) Przedsiębiorstwo „As” **poniosło / osiągnęło zysk netto/stratę** (niepotrzebne skreśl) w wysokości **10 000 zł**
- 2) Przedsiębiorstwo „Pik” **poniosło / osiągnęło zysk netto/stratę** (niepotrzebne skreśl) w wysokości **162 000 zł**

Przykład 24. (1 pkt)

Pan Marek prowadzi warsztat samochodowy, w którym zatrudnia dwóch pracowników. Przychody jego firmy w maju wyniosły 18 tys. zł. Koszty prowadzenia działalności w tym miesiącu Pan Marek zestawiał w tabeli.

1.	Czynsze za warsztat, parking i budynek gospodarczy	1100 zł
2.	Prąd, gaz, woda, ścieki	950 zł
3.	Pensje pracownicze i opłaty wynikające z tytułu zatrudnienia pracowników	5600 zł
4.	Koszty materiałów i części zamiennych zużytych do naprawy samochodów	5250 zł
5.	Inne zobowiązania, w tym spłata kredytu zaciągniętego na budowę warsztatu	2100 zł

Oblicz, ile wynosi zysk Pana Marka w maju.

.....

.....
.....
.....
.....

Zysk Pana Marka w miesiącu maju wyniósł

Rozwiązanie:

Suma kosztów = $1100+950+5600+5250+2100=15000$ zł

Zysk = Przychody – koszty (zysk brutto, ale tu nie ma pytania o brutto i/lub netto – w takich przypadkach obliczamy zysk brutto)

Zysk = $18000 - 15000 = 3000$ zł

Zysk Pana Marka w miesiącu maju wyniósł **3000 zł**